

Høring 5-årig grunnskolelærerutdanning 1-7 og 5-10

Dette er svaret fra Høgskolen Stord/Haugesund til høringen om de nye 5-årige grunnskolelærerutdanningene.

Kommentar til § 1

Vi mener at Rammeplanutvalgets forslag om å kalle utdanningene Lektorutdanning for trinn 1-7 og 5-10 på en god måte synliggjør at disse nå blir masterutdanninger. Lektor er en betegnelse som er innarbeidet i samfunnet og dette kan bidra til rekruttering til yrket og utdanningene.

I andre avsnitt i Rammeplanen for grunnskolelærerutdanning 1-7 står det at utdanningen kan kvalifisere for tilsetning til å undervise i 1.-7. trinn i grunnskolen. Det virker underlig at en ikke her bruker et konstatende utsagn som «kvalifiserer til....»

«Utdanningen skal kjennetegnes av høy faglig kvalitet, av helhet og sammenheng mellom fag og fagdidaktikk, profesjonsfag og praksis og av et nært samspill med profesjonsfeltet og det samfunnet skolen er en del av.» I denne setningen kan det se ut som om det er profesjonsfag og praksis som skal preges av helhet og sammenheng. Vi mener at det er viktig at det blir tydelig at dette gjelder alle fag i utdanningen.

Vi mener at det siste avsnittet om samiske forhold med fordel kunne vært beskrevet som læringsutbytte og tydeliggjort i §2.

Kommentar til § 2

Vi observerer at antall læringsutbytter er redusert noe i forhold til de 4-årige GLU-utdanningene. Vi vil bemerke at en del av læringsutbyttebeskrivelsene er svært sammensatt og inneholder elementer som gjerne kunne vært delt i flere strekpunkter. Se for eksempel i planen for GLU 1-7, første læringsutbytte under Ferdigheter: «- kan undervise forsknings- og erfaringsbasert, alene og sammen med andre, analysere og bruke gjeldende læreplaner, iverksette tidlig innsats og sikre progresjon i begynneropplæring i norsk, matematikk og andre fag og i arbeid med grunnleggende ferdigheter og kompetanser».

Det fjerde strekpunktet under kunnskap kan med fordel inkludere også dannelsesperspektivet ved at setningen lyder «...ledelse og vurdering av elevers lærings- og dannelsesprosesser og hva som fremmer...»

Det fjerde strekpunktet under ferdigheter innledes med «innehar avanserte digitale ferdigheter og kan...» På dette punktet mener vi at det bør komme tydeligere fram at den avanserte ferdigheten er knyttet til den profesjonsfaglige bruken og refleksjonen over bruk av digitale verktøy og ikke til avanserte digitale ferdigheter som selvstendig fagområde.

Kommentar til § 3

Vi mener at det gir god oversikt at den skjematisk framstillingen av innholdet i utdanningene står først og ikke som en oppsummerende del. Dette fører imidlertid til at noe av den beskrivende teksten i paragrafen synes overflødig. Dette gjelder for eksempel «I løpet av de tre første årene skal undervisningsfag I være på minst 60 studiepoeng og profesjonsfag, undervisningsfag II og III på minst 30 studiepoeng hver.» Dette kommer tydelig fram av den skjematisk framstillingen og trenger ikke å gjentas.

I den skjematiske framstillingen på GLU 1-7 brukes begrepet «må velges som fag I, II eller III.» Her mener vi en heller kan bruke formuleringen «må inngå som fag I, II eller III.»

Vi mener at det er lite tjenlig å kalle ett fag for profesjonsfag i en utdanning der vi forutsetter at alle fagene bidrar til den lærerfaglige profesjonsutviklingen hos studentene. Ordet profesjonsfag tydeliggjør heller ikke at det handler om lærerprofesjonen. Vi mener at Rammepanutvalgets forslag om pedagogikk som betegnelse på faget er å foretrekke, alternativt Pedagogikk og elevkunnskap. Dette er også viktig med tanke på å knytte faget til en forskningstradisjon og faglig tilhørighet.

Vi mener at mulighet til å ta en master i profesjonsfaget skulle vært lagt inn i Rammepanen. Dette omfatter et stort og aktuelt felt innen lærerutdanning og lærerprofesjonen. Mange aktuelle forskningstema vil naturlig ligge innenfor dette feltet. Det er beklagelig hvis ikke dette skal være mulig i de nye 5-årige utdanningene.

Når det gjelder avsnittet om religion, livssyn og etikk mener vi at Rammepanutvalgets formulering bør beholdes. Høringsforslaget synes å gi en føring om at disse emnene skal samles i en egen modul på 15 studiepoeng. Vi mener at dette med fordel kan fordeles utover i studiet og knyttes til ulike andre tema i undervisningen. Det vil likevel være bindende at disse fagemnene skal utgjøre 15 studiepoeng til sammen.

Vi støtter muligheten for å bruke 5 dager praksis i barnehage i forbindelse med fokus på overgangen mellom barnehage og skole.

Nest siste avsnitt om mulig felles undervisning mener vi med fordel kan tas ut. Ønsket om å begrense felles undervisning mellom de to utdanningene var grunnleggende og avgjørende ved innføringen av 4-årig GLU 1-7 og 5-10. Avsnittet slik det står nå, framstår som en justering av tidligere forskrifter og har liten betydning ved at det vanskelig kan tenkes felles undervisning dersom det ikke er overlappende faglige emner mellom de to utdanningene.

[Kommentar til § 5](#)

Vi mener at bruken av nasjonale deleksamener i liten grad fremmer kvaliteten i utdanningene og at dette svekker institusjonenes autonomi. Vi mener derfor at denne paragrafen bør fjernes.

[Kommentar til § 6](#)

Grunnskolelærerutdanningene utdanner lærere til hele landet. Gjeldende praksis med å skrive på vitnemålet til nyutdannede lærere med nynorskfritak at de ikke har lov til å undervise i nynorskområder, mener vi er uholdbar. Vi kan ikke fortsette med å utdanne lærere som ikke kan undervise i norsk, både hovedmål og sidemål over hele landet. Det er også nedfelt i Kunnskapsløftet 2006 at alle lærere i alle fag er språklærere.

Å svekke språkkompetansen til lærere synes også å være i strid med gjeldende språkpolitikk, nedfelt i *Mål og mening* (2008)

Mange av de som har hatt fritak fra vurdering i sidemålet sitt på videregående skole er de som har norsk som andrespråk. Dette er en gruppe det er svært viktig å få flere av inn i lærerutdanningene og i læreryrket. Vi vil derfor understreke at disse ikke må utestenges fra yrket, men få tilbud om den opplæringen som trengs, enten i form av et forkurs eller kurs som blir lagt inn i lærerutdanningen.

